

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 578

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 19 iulie 2017

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 365 din 30 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 163/2015 privind standardizarea națională	2–4
Decizia nr. 513 din 4 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. (1) și (2) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 și art. 349 alin. (1) din Codul penal	5–9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 38 din 29 mai 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	10–15
★	
Rectificări	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 365

din 30 mai 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 163/2015 privind standardizarea națională

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 163/2015 privind standardizarea națională, excepție ridicată de Lucian Todoran în Dosarul nr. 3.782/117/2016 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și care constituie obiectul Dosarului nr. 3.358D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, apreciind că autorul acesteia nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate, ci pune în discuție aspecte referitoare la modul de aplicare a legii, ceea ce nu intră în competența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 12 decembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 3.782/117/2016, **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 163/2015 privind standardizarea națională**, excepție ridicată de Lucian Todoran într-o cauză având ca obiect soluționarea acțiunii prin care s-a cerut instanței obligarea Direcției de Sănătate Publică a Județului Cluj la comunicarea informațiilor de interes public solicitate de reclamant și la sancționarea persoanei responsabile de necomunicarea acestor informații.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia arată că textele de lege criticate sunt de natură a pune în pericol apărarea dreptului la informație. Arată că standardele solicitate de acesta în cauza în soluționarea căreia a ridicat excepția de neconstituționalitate au valoare de act normativ, întrucât conțin reguli necesare, suficiente și posibile, conform art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, și „sunt folosite de pârâtă în mod necesar și suficient (deci nu opțional) pentru a aplica legea, a folosi niveluri maxim admisibile de zgomot, a

efectua măsurătorile după anumite reguli și, în general, pentru a-și desfășura activitatea”.

6. **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât prevederile de lege supuse controlului de constituționalitate răspund exigențelor de protejare a dreptului de proprietate intelectuală.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului** apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă. În acest sens, arată că autorul acesteia critică modul în care a fost aplicată legea unei situații concrete, susținerile referitoare la contextul în care au fost solicitate standarde nefiind de natură a afecta constituționalitatea textelor de lege criticate. Precizează că motivele de neconstituționalitate invocate nu privesc prevederile legale în discuție, autorul excepției urmărind, în realitate, să evidențieze situația de fapt concretă în care s-a aflat din cauza aplicării normelor criticate, aspecte care, potrivit art. 2 alin. (2) și (3) din Legea nr. 47/1992, excedează competenței instanței de contencios constituțional. Menționează faptul că, în jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a statuat că nu intră în atribuțiile sale cenzurarea aplicării legii de către instituțiile publice sau instanțele judecătorești, context în care excepțiile prin care nu s-a vizat un control de constituționalitate asupra unor norme juridice, ci doar aplicarea acestora, au fost respinse de instanța de contencios constituțional, ca inadmisibile. Exemplifică, în acest sens, cu deciziile nr. 14 din 9 februarie 1999, nr. 1.665 din 15 decembrie 2009 și nr. 148 din 17 martie 2015.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 163/2015 privind standardizarea națională, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 30 iunie 2015, care au următoarea redactare:

— Art. 8 alin. (1) și (2): „(1) *Standardele române, standardele europene, standardele internaționale și documentele de standardizare europeană și internațională, inclusiv proiectele lor,*

sunt considerate documentații științifice în sensul Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare, și sunt protejate prin drepturi de autor.

(2) *Reproducerea integrală sau parțială și difuzarea standardelor române, europene și internaționale și a documentelor de standardizare europeană și internațională se admit numai dacă există în prealabil acordul scris al organismului național de standardizare*”.

12. În opinia autorului excepției, textele de lege criticate contravin prevederilor art. 31 alin. (1) și (2) din Constituție potrivit cărora dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit, autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, fiind obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul acesteia a solicitat Direcției de Sănătate Publică a Județului Cluj întreaga documentație aferentă determinărilor sonometrice efectuate în luna august 2016, cu ocazia desfășurării în municipiul Cluj a festivalului „Untold”, precum și să i se comunice locul în care poate consulta anumite standarde (STAS 10009-88 Acustica urbană. Limite admisibile ale nivelului de zgomot și SR ISO 1996/2-08 Acustică. Descrierea, măsurarea și evaluarea zgomotului din mediul ambiant. Partea 2: Determinarea nivelurilor de zgomot din mediul ambiant). Direcția de Sănătate Publică a Județului Cluj i-a adus la cunoștință că buletinele de determinare sonometrică și procesele-verbale de constatare întocmite de angajații acesteia nu sunt documente care fac parte din categoria informațiilor publice, iar pentru standardele solicitate se poate adresa Organismului Național de Standardizare în România. În întâmpinarea depusă la dosarul instanței, Direcția de Sănătate Publică a Județului Cluj a invocat, în apărare, prevederile de lege criticate în cauza de față. Prin răspunsul la această întâmpinare, reclamantul a formulat, alături de alte apărări, și excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 163/2015, prin raportare la dispozițiile art. 31 din Constituție referitor la accesul la informațiile de interes public.

14. Analizând textele de lege ce formează obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 163/2015 prevăd că standardele române, standardele europene, standardele internaționale și documentele de standardizare europeană și internațională, inclusiv proiectele lor, sunt considerate documentații științifice în sensul Legii nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 26 martie 1996, și sunt protejate prin drepturi de autor. Ca atare, reproducerea integrală sau parțială și difuzarea acestor standarde se admit numai dacă există în prealabil acordul scris al organismului național de standardizare.

15. Curtea observă că definiția standardului este dată de art. 2 pct. 1 din Regulamentul Uniunii Europene nr. 1.025/2012 din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană, de modificare a Directivelor 89/686/CEE și 93/15/CEE ale Consiliului și a Directivelor 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE și 2009/105/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziei 87/95/CEE a Consiliului și a Deciziei nr. 1.673/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 316 din 14 noiembrie 2012, act european obligatoriu, cu aplicabilitate directă în dreptul intern, care precizează că standardul reprezintă o specificație tehnică, adoptată de un organism de standardizare recunoscut, pentru aplicare repetată sau continuă, a cărei respectare nu este obligatorie.

16. Potrivit art. 9 din Legea nr. 163/2015, activitatea de standardizare națională se realizează de către Asociația de Standardizare din România — ASRO, care este organismul național de standardizare recunoscut ca atare prin Hotărârea Guvernului nr. 985/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 612 din 7 iulie 2004. Legea îi conferă acesteia, prin art. 12 alin. (1) lit. d), atribuția de a publica standardele române, precum și pe acelea de a asigura informarea publică prin publicarea și difuzarea acestora și a altor publicații relevante privind standardizarea națională. De asemenea, art. 12 alin. (1) lit. o) prevede că ASRO are printre atribuții și elaborarea și publicarea lunară a Buletinului standardizării. Aceste prevederi se coroborează cu dispozițiile art. 7 lit. b) din Legea nr. 8/1996 care includ în obiectul dreptului de autor documentațiile științifice, consacrand un drept de proprietate intelectuală autorului acestora, care se bucură de protecția legală instituită prin legea menționată.

17. În cauza de față, unul dintre standardele invocate de autorul excepției, STAS 10009-88, nu mai este aplicabil, fiind anulat, iar cel de-al doilea, SR ISO 1996/2-08, este menționat în Norma de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, aprobată prin Ordinul ministrului sănătății nr. 119/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 127 din 21 februarie 2014, care, în art. 16, precizează explicit limitele nivelului de presiune acustică permise în diverse situații, măsurate conform acestui standard. Astfel, art. 16 din anexa la Ordinul nr. 119/2014, menționat anterior, are următorul conținut normativ: „(1) *Dimensionarea zonelor de protecție sanitară se va face în așa fel încât în teritoriile protejate vor fi asigurate și respectate valorile-limită ale indicatorilor de zgomot, după cum urmează:*

a) *în perioada zilei, nivelul de presiune acustică continuu echivalent ponderat A (AeqT), măsurat la exteriorul locuinței conform standardului SR ISO 1996/2-08, la 1,5 m înălțime față de sol, să nu depășească 55 dB și curba de zgomot Cz 50;*

b) *în perioada nopții, între orele 23,00—7,00, nivelul de presiune acustică continuu echivalent ponderat A (LAeqT), măsurat la exteriorul locuinței conform standardului SR ISO 1996/2-08, la 1,5 m înălțime față de sol, să nu depășească 45 dB și, respectiv, curba de zgomot Cz 40.*

(2) *Pentru locuințe, nivelul de presiune acustică continuu echivalent ponderat A (LAeqT), măsurat în timpul zilei, în interiorul camerei cu ferestrele închise, nu trebuie să depășească 35 dB (A) și, respectiv, curba de zgomot Cz 30. În timpul nopții (orele 23,00—7,00), nivelul de zgomot LAeqT nu trebuie să depășească 30 dB și, respectiv, curba Cz 25”.*

18. Curtea reține că aceste valori sunt cele care prezintă interes general, ele devenind cunoscute prin încorporarea în actul normativ menționat a concluziilor activității de cercetare științifică. În schimb, ansamblul de enunțuri cu caracter științific și descrierea operațiunilor tehnice care conduc la stabilirea acestor cuantumuluri/valori constituie obiect al dreptului de proprietate intelectuală și beneficiază de protecție legală, în sensul că, pentru a cunoaște setul de indicații științifice prin respectarea cărora se ajunge la determinarea valorilor la care ordinul ministrului sănătății mai sus referit face trimitere, trebuie achitată o sumă de bani care dă dreptul la utilizarea standardului, ca operă științifică. Așadar, obținerea acestor documentații științifice este posibilă cu condiția plății unei sume de bani cu titlu de remunerație corespunzătoare dreptului de autor care poartă asupra acestora. De altfel, un rezumat succint al acestor standarde este pus la dispoziția oricărei persoane, în mod gratuit, pe site-ul de internet al Asociației de Standardizare din România.

19. Autorul excepției de față, sub pretextul respectării dreptului la informație, urmărește să obțină chiar conținutul științific al standardului în discuție, documentul ce constituie

cercetarea efectuată în materia acusticii, dar care, așa cum s-a arătat mai sus, se află sub protecția dreptului de autor.

20. În acest context, Curtea observă că art. 31 din Legea fundamentală, invocat în cauză în motivarea prezentei excepții, nici nu are incidență în analiza constituționalității textelor de lege criticate. Autorul acesteia extinde sfera de aplicare a dreptului constituțional de acces la informațiile publice — care, în ce privește valorile mai sus precizate, este incident și, în același timp, respectat ca urmare a încorporării acestora într-un act normativ publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I — la conținutul propriu-zis al standardelor, care este, însă, plasat în domeniul de aplicare a Legii nr. 8/1996, fiind circumscris unui ansamblu de mecanisme destinate protejării creațiilor intelectuale.

21. Această protecție oferită prin lege drepturilor de proprietate intelectuală este justificată de necesitatea apărării produsului inteligenței umane, prin noțiunea de *proprietate intelectuală* înțelegându-se totalitatea drepturilor asupra creațiilor genului uman referitoare la opere literare, artistice, științifice, invențiile din toate domeniile, descoperirile științifice, precum și drepturile aferente activității intelectuale în domeniile industrial, științific, literar și artistic.

22. În considerarea faptului că standardele reprezintă, în mod concret, un ansamblu de enunțuri și constatări științifice, de raționamente și demonstrații specifice rezultate din studiul de specialitate al domeniului analizat, a căror înlănțuire logică se constituie într-o creație intelectuală, este justificată plasarea acestora în sfera de protecție oferită de Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

23. Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe concretizează această protecție legală în dreptul pe care i-l conferă autorului unei opere de a decide dacă, în ce mod și când va fi adusă opera la cunoștință publică [art. 10 lit. a) din lege].

24. Potrivit art. 13 din Legea nr. 8/1996, utilizarea unei opere dă naștere la drepturi patrimoniale, distincte și exclusive ale autorului de a autoriza sau de a interzice reproducerea și/sau distribuția operei. Protecția oferită de Legea nr. 8/1996 drepturilor de autor este în spiritul prevederilor constituționale ale art. 44 alin. (1) care garantează dreptul de proprietate privată și permite stabilirea prin lege a conținutului și a limitelor acestuia. Legea nr. 163/2015 armonizează activitatea de standardizare

națională cu dispozițiile Legii nr. 8/1996, recunoscând caracterul de documentație științifică al standardelor, acestea bucurându-se, astfel, de protecția conferită dreptului de autor [art. 7 lit. b) din Legea nr. 8/1996]. În concretizarea acestui mecanism de protecție, standardele sunt accesibile inclusiv în ce privește conținutul lor cu valoare științifică, dar numai după achitarea unei sume de bani corespunzătoare dreptului de autor protejat.

25. Așadar, accesul la aceste standarde nu este blocat, astfel că nu poate fi constatată nesocotirea prevederilor art. 31 din Constituție, ci ele sunt accesibile publicului în măsura în care există acordul Asociației de Standardizare din România. Art. 12 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 163/2015 stabilește că acest organism are atribuția de a publica standardele române, precum și pe cea de a asigura informarea publică prin publicarea și difuzarea acestora și a altor publicații relevante privind standardizarea națională. De asemenea, art. 12 alin. (1) lit. o) prevede că ASRO are printre atribuții și elaborarea și publicarea lunară a Buletinului standardizării.

26. Prin urmare, în condițiile în care dreptul de autor dă naștere unor drepturi patrimoniale rezultate din utilizarea operei, condiționarea obținerii standardelor de plata unei sume de bani care reprezintă, în fapt, contravaloarea utilizării obiectului dreptului de autor nu contravine dreptului la informație.

27. Așadar, în speță, dreptul de acces la informațiile de interes public a fost respectat prin aducerea la cunoștință publică a valorilor maxime admisibile ale nivelului de zgomot urban ce rezultă din respectivele standarde, ca urmare a precizării acestora într-un act normativ publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, accesul persoanelor interesate la conținutul propriu-zis al standardelor fiind și el asigurat, dar sub rezerva respectării atributelor conferite de dreptul de proprietate intelectuală ce poartă asupra acestora, concretizată în achitarea unei sume de bani ca remunerație pentru dreptul de autor.

28. În consecință, Curtea constată că nu poate fi reținută critica formulată de autorul excepției, întrucât textele de lege supuse controlului de constituționalitate nu interzic accesul liber la o informație de interes public, ci doar consacră caracterul de documentație științifică a anumitor standarde, plasându-le în sfera de aplicare a Legii nr. 8/1996, ceea ce le conferă un regim diferit de cel al actelor normative cu care autorul excepției pretinde că ar putea fi asimilate.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Lucian Todoran în Dosarul nr. 3.782/117/2016 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 163/2015 privind standardizarea națională sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 mai 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 513

din 4 iulie 2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. (1) și (2)
din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 și art. 349 alin. (1) din Codul penal**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. (1) și (2) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 și art. 349 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Gheorghe Dinu și Cătălin Ionuț Dinu în Dosarul nr. 36.253/4/2014 (1.539/2016) al Curții de Apel București — Secția I penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.123D/2016.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 15 iunie 2017, în prezența apărătorului ales al autorilor excepției, domnul avocat Cornel Nechifor, și a apărătorului ales al părții Constantin Ababei, doamna avocat Veronica Cornelia Postoacă și cu participarea reprezentantului Ministerului Public, doamna procuror Iuliana Nedelcu, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea pentru data de 4 iulie 2017.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 17 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 36.253/4/2014 (1.539/2016), **Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. (1) și (2) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 și art. 349 alin. (1) din Codul penal**, excepție ridicată de Gheorghe Dinu și Cătălin Ionuț Dinu într-o cauză penală aflată în stadiul procesual al apelului în care se fac cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii de neluare a măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale sunt neconstituționale, întrucât sintagma „dacă se creează un pericol iminent de îmbolnăvire profesională” și sintagma „consecințe deosebite” nu respectă standardul de claritate, precizie și previzibilitate cerut de Constituție. Astfel, legea nu a stabilit cu precizie și claritate pericolul iminent pentru producerea unui accident de muncă și

nici nu a definit criteriul material pentru cuantificarea urmării imediate a neluării vreuneia din măsurile legale referitoare la securitatea și sănătatea în muncă de către o persoană care are această îndatorire.

5. **Curtea de Apel București — Secția I penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât legiuitorul a definit în art. 5 lit. l) din Legea nr. 319/2006 într-o modalitate sintetică înțelesul sintagmei „pericol grav și iminent de accidentare”. În ce privește semnificația sintagmei „consecințe deosebite” din cuprinsul art. 37 alin. (2) din Legea nr. 319/2006, instanța a precizat că existența unor probleme de interpretare și aplicare a legii este inerentă oricărui sistem de drept, deoarece, în mod inevitabil, normele juridice au un anumit grad de generalitate. În acest sens este și jurisprudența instanței de la Strasbourg, potrivit căreia funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

7. **Guvernul** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Astfel, poate fi dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit. Dispozițiile legale criticate reprezintă norme de incriminare, reglementând regimul juridic al faptei de neluare a măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă și sunt o opțiune de politică legislativă penală, nefiind de natură a afecta în vreun fel principiile constituționale invocate. Din contră, textul contestat dă expresie acestor principii, prin incriminarea nerespectării anumitor dispoziții legale cu rol de protecție a vieții, integrității corporale și sănătății persoanelor încadrate în muncă.

8. Prevederile legale criticate sancționează „neluarea vreuneia dintre măsurile legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea îndatorirea de a lua aceste măsuri”, în măsura în care prin aceasta se creează „un pericol iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională”. Se poate observa, așadar, că termenii folosiți au un înțeles univoc, permițând oricărui destinatar al normei penale înțelegerea și adaptarea conduitei la exigențele legale.

9. Măsurile legale obligatorii pentru persoanele cu atribuții în acest domeniu sunt clar detaliate. Astfel, Legea nr. 319/2006, care reprezintă cadrul general în materie, enumeră în mod clar obligațiile angajatorilor (capitolul III al legii). De asemenea, fiecare sector de activitate care beneficiază de reglementări

speciale privind protecția muncii cuprinde prevederi detaliate ale obligațiilor angajatorilor în acest sens.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 37 alin. (1) și (2) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 26 iulie 2006, și art. 349 alin. (1) din Codul penal, care au următorul conținut:

— Art. 37 alin. (1) și (2) din Legea nr. 319/2006: „(1) *Neluarea vreuneia dintre măsurile legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea îndatorirea de a lua aceste măsuri, dacă se creează un pericol grav și iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 2 ani sau cu amendă.*”

(2) *Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a produs consecințe deosebite, pedeapsa este închisoarea de la un an la 3 ani sau amendă.*”;

— Art. 349 alin. (1) din Codul penal: „(1) *Neluarea vreuneia dintre măsurile legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea îndatorirea de a lua aceste măsuri, dacă se creează un pericol iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.*”

13. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) și (5) referitor la organizarea statului pe principiul separației și echilibrului puterilor și la cerința de calitate a legilor, art. 11 alin. (1) și (2) referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 referitor la *Egalitatea în drepturi*, art. 20 referitor la *Tratatul internațional privind drepturile omului*, art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil, art. 23 alin. (12) referitor la principiul legalității pedepsei și art. 53 alin. (1) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți numai prin lege.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorii excepției critică sintagma „*dacă se creează un pericol iminent de îmbolnăvire profesională*” și sintagma „*consecințe deosebite*”, cuprinse în conținutul dispozițiilor legale contestate, motivând că nu este respectat standardul de claritate, precizie și previzibilitate cerut de Constituție.

15. Curtea reține că art. 37 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 a fost abrogat prin art. 183 din titlul II al Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 289/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, iar, în prezent, fapta de la art. 37 alin. (1) din Legea nr. 319/2006 este incriminată în art. 349 alin. (1) din Codul penal. Având în vedere

data săvârșirii infracțiunii, Curtea constată că, în aplicarea art. 5 din Codul penal, judecătorul de drept comun este singurul în măsură să decidă care este legea penală mai favorabilă aplicabilă în cauză.

16. Prin urmare, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate este admisibilă și se va pronunța asupra acesteia așa cum a fost reținută de instanța de judecată în dispozitivul încheierii de sesizare, respectiv atât asupra prevederilor art. 37 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cât și a celor ale art. 349 alin. (1) din Codul penal.

17. În ce privește critica referitoare la standardul de claritate, precizie și previzibilitate al prevederilor legale criticate, Curtea constată că acestea dispun cu privire la sancționarea neluării vreuneia dintre măsurile legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea îndatorirea de a lua aceste măsuri, „*dacă se creează un pericol iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională*”, iar în situația în care fapta a produs „*consecințe deosebite*” pedeapsa este mai mare.

18. Referitor la sintagma „*dacă se creează un pericol iminent de îmbolnăvire profesională*”, Curtea constată că din examinarea conținutului constitutiv al infracțiunii criticate rezultă că **latura obiectivă** a acesteia cuprinde un **element material**, respectiv o inacțiune/omisiune care constă în neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea îndatorirea de a lua aceste măsuri; **cerința esențială** este crearea unui pericol iminent, **urmarea imediată** este producerea stării de pericol iminent, iar **legătura de cauzalitate indică** raportul dintre neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă și rezultatul sau urmarea imediată reprezentată de crearea pericolului iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională.

19. Pornind de la aceste observații asupra conținutului infracțiunii, se constată că autorii critică, din perspectiva încălcării art. 1 alin. (5) din Constituție referitor la principiul clarității, preciziei și previzibilității legii, sintagma „*dacă se creează un pericol iminent de îmbolnăvire profesională*” cuprinsă atât în art. 37 alin. (1) din Legea nr. 319/2006, cât și în art. 349 alin. (1) din Codul penal, care a preluat soluția legislativă anterioară. Se arată că reglementarea nu este suficient de clară pentru a oferi destinatarilor săi care este conduita prohibită ce intră în sfera ilicitului penal.

20. Prin Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 14 martie 2016, paragrafele 39—42, Curtea a realizat o sinteză a jurisprudenței sale în ceea ce privește acest principiu. Astfel, referitor la cerințele de claritate, precizie și previzibilitate ale legii procesual penale, instanța de contencios constituțional a statuat, în mod repetat, în jurisprudența sa, obligația legiuitorului de a edicta norme clare, precise și previzibile. Prin Decizia nr. 553 din 16 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 707 din 21 septembrie 2015 (paragraful 23), s-a reținut că standardul constituțional de protecție a libertății individuale impune ca limitarea acesteia să se realizeze într-un cadru normativ care, pe de o parte, să stabilească expres cazurile de limitare a acestei valori constituționale, iar, pe de altă parte, să prevadă într-un mod clar, precis și previzibil, aceste cazuri.

21. Prin aceeași Decizie nr. 51 din 16 februarie 2016 (paragraful 42), Curtea Constituțională a făcut referire și la cerințele de calitate a legii, garanție a principiului legalității,

reflectate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care, prin hotărârile din 5 ianuarie 2000, 4 mai 2000, 25 ianuarie 2007 și 24 mai 2007, pronunțate în cauzele *Beyeler împotriva Italiei* (paragraful 109), *Rotaru împotriva României* (paragraful 52), *Sissanis împotriva României* (paragraful 66) și *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României* (paragraful 34), a reținut obligativitatea asigurării acestor standarde de calitate a legii drept garanție a principiului legalității, prevăzut la art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, prin Hotărârea pronunțată în Cauza *Sissanis împotriva României* (paragraful 66), instanța europeană a reținut că sintagma „prevăzută de lege” impune ca măsura incriminată să aibă un temei în dreptul intern, însă vizează, de asemenea, calitatea legii în cauză: aceasta trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. S-a reținut, totodată, că, pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de aclarire a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului. În plus, a fost statuat faptul că nu se poate considera drept „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita; apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el trebuie să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. De asemenea, prin Hotărârea pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României* (paragraful 52), Curtea a reamintit jurisprudența sa constantă, conform căreia „prevăzută de lege” înseamnă nu doar o anume bază legală în dreptul intern, ci și calitatea legii în cauză: astfel, aceasta trebuie să fie accesibilă persoanei și previzibilă. Totodată, în Hotărârea pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României* (paragraful 34), Curtea de la Strasbourg a statuat că noțiunea „drept” folosită la art. 7 din Convenție corespunde noțiunii de „lege” ce apare în alte articole din Convenție; ea **înglobează dreptul de origine atât legislativă, cât și jurisprudențială** și implică condiții calitative, printre altele, pe cele ale accesibilității și previzibilității.

22. De asemenea, prin Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015, (paragrafele 24 și 25) și Decizia nr. 553 din 16 iulie 2015 (paragraful 23), Curtea a reținut că, în ipoteza infracțiunilor, inclusiv a celor reglementate în domeniul fiscal, legiuitorul trebuie să indice în mod clar și neechivoc obiectul material al acestora în chiar cuprinsul normei legale sau acesta să poată fi identificat cu ușurință prin trimiterea la un alt act normativ cu care textul incriminator se află în conexiune, în vederea stabilirii existenței/inexistenței infracțiunii.

23. Aplicând considerentele reținute la prezenta cauză, Curtea constată că sintagma criticată leagă intrinsec starea de pericol iminent de îmbolnăvirea profesională. În acest sens, dimpotrivă, legiuitorul a definit în art. 5 lit. h), r) și l) din Legea nr. 319/2006 termenii de „*boală profesională*”, „*boală legată de profesiune*”, precum și „*pericol grav și iminent de accidentare*”. *Așa fiind, boala profesională presupune „afecțiunea care se produce ca urmare a exercitării unei meserii sau profesii, cauzată de agenți nocivi fizici, chimici ori biologici caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului, în procesul de muncă”, boala legată de profesiune este acea boală „cu determinare multifactorială, la care unii factori determinanți sunt de natură*

profesională”, iar pericolul iminent de accidentare vizează „*situația concretă, reală și actuală căreia îi lipsește doar prilejul declanșator pentru a produce un accident în orice moment*”. Totodată, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 319/2006, aceste exigențe se aplică „*în toate sectoarele de activitate, atât publice, cât și private*”. De asemenea, în acord cu art. 51 lit. a) din aceeași lege, prin Hotărârea Guvernului nr. 1425/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 882 din 30 octombrie 2006, au fost aprobate Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006.

24. În plus, iminența pericolului vizează atributul unui pericol gata să se producă, să se întâmple și care nu se poate amâna sau evita, semantica iminenței pericolului circumstanțiat fiind notorie.

25. În concluzie, Curtea constată că textul de lege criticat este redactat în conformitate cu art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, potrivit căruia „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce*”, precum și cu cerințele de claritate, precizie și previzibilitate ale legii impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție.

26. În sfârșit, Curtea constată că prin Decizia nr. 69 din 28 februarie 2017*, nepublicată la data pronunțării prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, Partea I, a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 din Legea nr. 319/2006 și art. 349 din Codul penal. În acea cauză criticile autorului s-au fundamentat tot pe încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, însă neclaritatea evidențiată se referea la lipsa unei individualizări concrete a „*măsurilor legale*” de securitate și sănătate în muncă ce trebuie respectate pentru ca fapta să intre sub incidența ilicitului penal, respectiv reglementarea neclară a elementului material al infracțiunii, *verbum regens*.

27. Referitor la sintagma „*consecințe deosebite*” criticată de autori în prezenta cauză, Curtea constată că aceasta era cuprinsă în art. 37 alin. (2) din Legea nr. 319/2006, iar aceste dispoziții nu se mai regăsesc în reglementarea din Codul penal care a preluat în art. 349 alin. (1) soluția legislativă din legea specială, sens în care legiuitorul a renunțat la sancționarea cu o pedeapsă mai mare a faptei atunci când s-au produs consecințe deosebite.

28. Astfel, potrivit art. 37 alin. (2) din Legea nr. 319/2006, „*(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a produs consecințe deosebite, pedeapsa este închisoarea de la un an la 3 ani sau amendă.*” Autorii excepției critice a acestor prevederi, deoarece sintagma „*consecințe deosebite*” nu respectă standardul de claritate, precizie și previzibilitate cerut de Constituție. În acest sens, se arată că legea nu a definit criteriul material pentru cuantificarea urmării imediate a neluării vreuneia din măsurile legale referitoare la securitatea și sănătatea în muncă de către o persoană care are această îndatorire.

29. În privința incidenței normelor de tehnică legislativă în cadrul controlului de constituționalitate, Curtea, în jurisprudența sa, a statuat cu valoare de principiu că, deși acestea nu au valoare constituțională, prin reglementarea lor legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ.

* Decizia Curții Constituționale nr. 69 din 28 februarie 2017 a fost publicată ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 569 din 18 iulie 2017.

Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare (a se vedea în acest sens Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012).

30. Din analiza textelor de lege deduse controlului de constituționalitate, Curtea constată că acestea nu îndeplinesc cerințele mai sus menționate, nefiind norme clare, precise, previzibile, întrucât nu stabilesc în concret ce se poate înțelege prin „consecințe deosebite” și, prin urmare, contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul respectării legilor și art. 23 alin. (12) referitor la legalitatea incriminării. Sintagma menționată lipsește de previzibilitate norma de incriminare, în condițiile în care principiul respectării legilor și cel al legalității incriminării impun legiuitorului să legifereze prin texte suficient de clare și precise pentru a putea fi aplicate, inclusiv prin asigurarea posibilității persoanelor interesate de a se conforma prescripției legale.

31. Destinatarii normei penale de incriminare trebuie să aibă o reprezentare clară a elementelor constitutive, de natură obiectivă și subiectivă, ale infracțiunii, astfel încât să poată să prevadă consecințele ce decurg din nerespectarea normei și să își adapteze conduita potrivit acesteia. Elementul material al laturii obiective a infracțiunii reglementate de art. 37 alin. (1) din Legea nr. 319/2006 se realizează printr-o inacțiune/omisiune care constă în neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă de către persoana care avea îndatorirea de a lua aceste măsuri; cerința esențială este crearea unui pericol iminent, urmarea imediată este producerea stării de pericol iminent, iar legătura de cauzalitate indică raportul dintre neluarea măsurilor legale de securitate și sănătate în muncă și rezultatul sau urmarea imediată reprezentată de crearea pericolului iminent de producere a unui accident de muncă sau de îmbolnăvire profesională.

32. Art. 37 alin. (2) din Legea nr. 319/2006 instituie o formă agravată a infracțiunii prevăzute de alin. (1) al aceluiași articol prin instituirea unei pedepse mai mari dacă s-au produs „consecințe deosebite”. Ori de câte ori legiuitorul a reglementat forme agravate ale anumitor infracțiuni [a se vedea art. 192 alin. (3) din Codul penal — *Dacă prin fapta săvârșită s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane*, art. 196 alin. (4) din Codul penal — *Dacă urmările prevăzute în alin. (1)–(3) s-au produs față de două sau mai multe persoane*, art. 218 alin. (4) din Codul penal — *Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei*, art. 221 alin. (2) din Codul penal — *minorul este rudă în linie directă, frate sau soră; minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului; fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice*, art. 260 alin. (2) din Codul penal — *Dacă fapta a fost săvârșită de custode, etc.*], înțelesul acestora era fie definit în mod expres, fie se putea distinge cu ușurință din raportarea lor la fire. Cu toate acestea, legiuitorul nu a definit în cuprinsul art. 5 al legii ce se înțelege prin „consecințe deosebite”. Or, având în vedere multitudinea posibilităților care pot intra în înțelesul sintagmei criticate, destinatarul normei penale nu are posibilitatea de a afla care este conduita prohibită reglementată în așa fel încât să-și adapteze conduita în mod corespunzător. În plus, împrejurarea că în art. 146 din Codul penal din 1969 și în art. 183 din actualul Cod penal se explică înțelesul unor termeni sau expresii din legea penală nu este de natură a acoperi viciul de neconstituționalitate, întrucât sintagma utilizată în Codul penal are în vedere „consecințe deosebite de grave”, iar sintagma

criticată are în vedere „consecințe deosebite”. Identitatea parțială a denumirii celor două sintagme nu duce la concluzia existenței unui raport de la parte la întreg. De altfel, potrivit dispozițiilor art. 37 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, dacă o noțiune sau un termen nu sunt consacrate sau pot avea înțelesuri diferite, semnificația acestora în context se stabilește prin actul normativ care le instituie, în cadrul dispozițiilor generale sau într-o anexă destinată lexicului respectiv, și devin obligatorii pentru actele normative din aceeași materie (a se vedea Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 noiembrie 2015, paragraful 16). În același sens, prin Decizia nr. 390 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 17 iulie 2014, paragrafele 31 și 32, Curtea Constituțională a statuat că o noțiune legală poate avea un conținut și înțeles autonom diferit de la o lege la alta, cu condiția ca legea care utilizează termenul respectiv să îl și definească.

33. Totodată, înțelesul sintagmei „consecințe deosebite” nu poate fi dedus nici pe cale de interpretare a legii. Dacă în art. 37 alin. (1) din Legea nr. 319/2006 se ocrotesc relațiile sociale privind securitatea și sănătatea muncii, a căror nesocotire, prin neluarea măsurilor legale, este incriminată dacă se creează un pericol grav și iminent de producere a unui accident muncă sau de îmbolnăvire profesională, în art. 37 alin. (2) din aceeași lege se ocrotesc aceleași relații sociale, a căror nesocotire, prin neluarea măsurilor legale, este incriminată dacă s-au produs consecințe deosebite. Or, prin punerea în antiteză a celor două urmări imediate nu se poate desprinde cu ușurință ce presupune o „consecință deosebită” față de „pericol grav și iminent de producere a unui accident muncă sau de îmbolnăvire profesională”. Plecând de la aceste premise, Curtea constată că legiuitorul utilizează în reglementarea scopului de ocrotire a relațiilor sociale privind securitatea și sănătatea muncii o sintagmă, respectiv „consecințe deosebite” despre care, pe lângă absența unei definiții în chiar cuprinsul legii, nici doctrina și nici jurisprudența în materie nu au dezvoltat noțiunii criticate un înțeles consacrat care să constituie un reper obiectiv în funcție de care să poată fi apreciat conținutul acestei (a se vedea Decizia nr. 744 din 13 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 102 din 6 februarie 2017, paragrafele 36 și 37).

34. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit că trăsătura esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 232 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 15 noiembrie 2001, Decizia nr. 234 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 7 septembrie 2001, sau Decizia nr. 53 din 25 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2011) și că „Statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea tuturor legilor și tuturor actelor normative cu aceasta” (Decizia nr. 22 din 27 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 17 martie 2004), ceea ce înseamnă că acesta „implică, prioritar, respectarea legii, iar statul democratic este prin excelență un stat în care se manifestă domnia legii” (Decizia nr. 13 din 9 februarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 26 aprilie 1999).

35. În acest sens, prin Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225, Curtea a reținut că una dintre

cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative și că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013).

36. Cu privire la principiul legalității incriminării și pedepsei, „*nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege*”, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în jurisprudența sa, că garanțiile consacrate de art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale reprezintă o componentă esențială a supremației legii și ocupă un loc primordial în cadrul sistemului de protecție a drepturilor omului. Așa cum rezultă din obiectul și scopul său, art. 7 paragraful 1 trebuie interpretat și aplicat în așa fel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmărilor și a condamnărilor penale arbitrare. Noțiunea de „drept” utilizată în art. 7 paragraful 1, ce corespunde celei de „lege” din cuprinsul altor articole din Convenție, înglobează atât prevederile legale, cât și practica judiciară și presupune cerințe calitative, îndeosebi cele cu privire la accesibilitate și previzibilitate. Aceste cerințe calitative trebuie îndeplinite atât în ceea ce privește definiția unei infracțiuni, cât și cu privire la pedeapsa aplicabilă. Curtea de la Strasbourg consideră că este îndeplinită cerința ca legea să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele atunci când un

justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul noimei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării date acesteia de către instanțe și, dacă este cazul, în urma obținerii unei asistențe juridice adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa aplicabilă. În acest sens sunt, de exemplu, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militari-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34, Hotărârea din 24 ianuarie 2012, pronunțată în Cauza *Mihai Toma împotriva României*, paragraful 26, și Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 77, 79 și 91.

37. În sfârșit, Curtea constată că autorii excepției, deși au făcut trimitere în motivarea excepției de neconstituționalitate și la dispozițiile art. 1 alin. (4) referitor la organizarea statului pe principiul separației și echilibrului puterilor, art. 11 alin. (1) și (2) referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 referitor la *Egalitatea în drepturi*, art. 20 referitor la *Tratatul internațional privind drepturile omului*, art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil, și art. 53 alin. (1) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți numai prin lege, aceștia nu au arătat în ce constă contrarietatea reclamată. Așa fiind, din această perspectivă, Curtea constată că nu au fost respectate exigențele art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, potrivit căruia „*Sesizările trebuie făcute în formă scrisă și motivate*” și, ca atare, nu se poate substitui autorilor excepției în ceea ce privește formularea unor motive de neconstituționalitate. Acest fapt ar avea semnificația exercitării unui control de constituționalitate din oficiu, ceea ce este inadmisibil în raport cu dispozițiile art. 146 din Constituție (a se vedea Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012).

38. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 37 alin. (2) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, excepție ridicată de Cătălin Ionuț Dinu și Gheorghe Dinu în Dosarul nr. 36.253/4/2014 (1.539/2016) al Curții de Apel București — Secția I penală și constată că sintagma „consecințe deosebite” din cuprinsul acestora este neconstituțională.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceiași autori în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 37 alin. (1) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 și art. 349 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 iulie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 38

din 29 mai 2017

Dosar nr. 120/1/2017

Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Eugenia Marin	— pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Florentin Sorin Drăguț	— judecător la Secția I civilă
Bianca Elena Țândărescu	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Cristina Petronela Văleanu	— judecător la Secția I civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Paulina Lucia Brehar	— judecător la Secția a II-a civilă
Marian Budă	— judecător la Secția a II-a civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iuliana Măiereanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Decebal Constantin Vlad	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Claudia Marcela Canacheu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Laura-Mihaela Ivanovici	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept investit cu soluționarea Dosarului nr. 120/1/2017 este constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.496/91/2015 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, fiind depuse de către

părți puncte de vedere formulate în scris privind chestiunea de drept supusă judecării. La dosar au fost transmise de către instanțele naționale hotărârile judecătorești relevante ce au fost identificate. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii.

Doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, constată că nu există chestiuni prealabile sau excepții, iar completul rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din data de 7 decembrie 2016, în Dosarul nr. 2.496/91/2015, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept: „*Dispozițiile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea reducerilor salariale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2012, cu modificările ulterioare, care prevăd majorarea în două etape a cuantumului brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, față de statuările din Decizia nr. 21 din 18 noiembrie 2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, trebuie interpretate în sensul că majorările din datele de 1 iunie 2012 și 1 decembrie 2012 (de 8% și 7,4%) se aplică la un cuantum al indemnizației de bază/salariilor de bază care include premiul anual sub forma unui procent de 8,33%?*”

În cazul în care răspunsul este afirmativ, rezultă că prin acordarea majorărilor prevăzute de art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 nu s-a realizat pe deplin scopul avut în vedere de legiuitor, respectiv recuperarea totală a diminuării de 25% prevăzute de Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare, astfel că în patrimoniul reclamantei există în continuare un drept de creanță, scadent lunar și nerecuperat?”

II. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-au invocat chestiunile de drept menționate

2. Prin acțiunea înregistrată la Tribunalul Vrancea la 16 decembrie 2015, reclamanta a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Ministerul Justiției, Curtea de Apel Bacău, Tribunalul Neamț și Ministerul Finanțelor Publice, obligarea acestora la plata diferenței de salariu reprezentând procentul convenit (8,33%) pentru acoperirea diminuării de 25%, calculat la salariul aferent lunii noiembrie 2011, diferență de salariu ce va trebui plătită începând cu 1 decembrie 2012 și în continuare, proporțional cu perioada lucrată, precum și actualizarea sumelor cu indicele de inflație și plata dobânzii legale de la data scadenței 1 decembrie 2012 și până la data plății efective.

3. În motivarea acțiunii reclamanta a invocat, în esență, următoarele aspecte:

4. În anul 2010 i-a fost diminuat salariul brut lunar, inclusiv sporurile/indemnizațiile care făceau parte din acesta, cu 25% conform art. 1 din Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 118/2010*).

5. Ulterior, prin mai multe dispoziții legislative s-a hotărât majorarea salariului brut lunar cu 15% și includerea în această majorare a premiului anual aferent anului 2010, pentru ca în anul 2012, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea reducerilor salariale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2012, cu modificările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012*), să se hotărască acoperirea integrală a diminuării de 25% aplicate în luna iulie 2010.

6. Deși a beneficiat de aceste prevederi, în realitate, reclamanta a primit un salariu diminuat, în fapt, neacoperindu-se integral reducerea de 25%.

7. În acest moment, reclamanta are o diferență la salariu neplătită, care, deși este egală cu procentul aferent premiului anual, ea nu reprezintă procentul aferent acestui premiu anual, ci reprezintă un procent aferent acoperirii diminuării de 25%.

8. În drept, și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 253 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*), art. 1 din Legea nr. 118/2010, art. 1 și art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fondurile publice (*Legea nr. 285/2010*), împreună cu expunerea de motive aferentă, Decizia nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 16 ianuarie 2014, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012, împreună cu nota de fundamentare aferentă, Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța Guvernului nr. 13/2011*), și ale art. 1.531 din Codul civil.

9. La data de 8 martie 2016, Tribunalul Vrancea și-a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului Neamț, care a soluționat cauza pe fond la 19 mai 2016, pronunțând Sentința nr. 623, prin care a dispus admiterea acțiunii și obligarea părților să plătească reclamantei diferența salarială reprezentând includerea premiului anual în salariul lunar, începând cu data de 1 decembrie 2012 la zi și în continuare, până la includerea efectivă a acestei diferențe în salariul lunar, diferență ce urmează a fi actualizată în funcție de indicii de inflație de la data plății efective, precum și dobânda legală aferentă acestora, ce se va calcula pentru intervalul cuprins între data de 1 decembrie 2012 și până la momentul achitării efective a drepturilor salariale restante.

10. În considerentele acestei sentințe, prima instanță a reținut că atât reclamanta, cât și părții au invocat în susținerea cererii, respectiv în apărare, Decizia în interesul legii nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

11. Reclamanta a susținut că majorarea nu i-a fost efectiv acordată, susținere care nu a fost combătută prin niciun mijloc de probă (stat de plată, fluturaș de salariu sau orice document similar).

12. Instanța de fond a apreciat că lipsirea reclamantei de dreptul de a primi diferențele bănești aferente unui drept recunoscut de lege, dar doar la nivel formal, fără a fi fost acordat în mod efectiv, reprezintă o ingerință ce a avut ca efect privarea de acest bun, în sensul tezei a doua a primului paragraf al art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel că se impune acordarea premiului anual sub forma majorării salariale lunare cu un procent lunar de 8,33% din acesta.

13. Împotriva sentinței au formulat apel părții Ministerul Justiției și Curtea de Apel Bacău, criticând-o sub următoarele aspecte :

14. Tribunalul a interpretat greșit dispozițiile legale reținute și nu a făcut aplicarea Deciziei în interesul legii nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

15. Considerentele Înaltei Curți de Casație și Justiție nu pot constitui argument pentru a se reține că dreptul la premiul anual a fost menținut și trebuie acordat începând cu anul 2011 sub forma unei majorări salariale lunare, așa cum au susținut reclamanta și prima instanță.

16. Actul ordonatorului de credite poate fi contestat în procedura reglementată de lege, astfel că instanța de dreptul muncii nu poate verifica decât dacă sumele stabilite în actul ordonatorului de credite au fost plătite efectiv.

17. Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea-cadru nr. 284/2010*), a abrogat dreptul la acordarea premiului anual în forma prevăzută de art. 25 alin. (1) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare (*Legea-cadru nr. 330/2009*), și acest drept s-a stins pentru viitor prin intrarea în vigoare a legilor noi.

18. La termenul din 17 octombrie 2016 Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă a pus în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar prin Încheierea din 7 decembrie 2016 s-a dispus sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept, în sensul dispozitivului încheierii de sesizare.

III. Aspectele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

19. Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă a constatat admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de următoarele aspecte:

20. Cauza se află pe rolul Curții de Apel Bacău ca instanță competentă să judece litigiul în ultimă instanță (față de dispozițiile art. 214 din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare), iar de lămurirea celor două chestiuni de drept sesizate depinde soluția în prezenta cauză.

21. În ce privește caracterul de noutate, instanța de trimitere a apreciat că această condiție este îndeplinită, completul Curții de Apel Bacău fiind investit pentru prima oară cu o cauză în care se pune în discuție această chestiune de drept (distinctă de cauzele în care reclamantii au urmărit înlăturarea soluției pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Decizia în interesul legii nr. 21/2013 — prin invocarea neconformității acesteia cu normele europene), instanța supremă nefiind investită până la această dată cu un recurs în interesul legii sau în baza art. 520 din Codul de procedură civilă. Mai mult decât atât, în mod inevitabil, asemenea cauze vor apărea pe rolul instanțelor, în cascadă, dat fiind numărul mare de destinatari ai Legii nr. 118/2010 și, respectiv, ai Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2012, astfel că o soluție pe fond a instanței supreme ar fi de natură a înlătura orice posibilă discriminare.

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

22. După comunicarea raportului, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părțile au formulat următoarele puncte de vedere asupra chestiunii de drept supuse judecării:

23. *Apelantul-pârât Ministerul Justiției* a apreciat că sesizarea este inadmisibilă, nefiind îndeplinită condiția prevăzută de art. 519 din Codul de procedură civilă privind legătura chestiunii de drept a cărei dezlegare se solicită cu soluționarea pe fond a cauzei.

24. În acest sens, a arătat că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2012 nu sunt relevante, deoarece dezlegarea cauzei depinde de interpretarea art. 1 și art. 8 din Legea nr. 285/2010, iar nu de dispozițiile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012.

25. Legiuitorul a stabilit expres faptul că în anul 2011 nu se acordă premiul anual, fondurile aferente acestui premiu fiind redistribuite în vederea acordării majorării salariale de 15% prevăzute pentru întreg personalul bugetar în anul 2011, măsura făcând parte dintr-o serie de astfel de măsuri propuse de legiuitor care să asigure încadrarea în țintele stabilite prin strategia fiscal-bugetară. Ca atare, sumele de bani destinate plății premiului anual sunt acordate personalului bugetar sub altă formă, anume cea a majorărilor aplicate la salariile de bază/indemnizații, în cuantum de 15%.

26. În concluzie, această parte a arătat că legiuitorul a avut în vedere un cuantum mărit al indemnizației de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, astfel că nu se poate adăuga procentul de 8,33%.

27. *Apelantul-pârât Ministerul Finanțelor Publice* a apreciat că dispozițiile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 trebuie interpretate în sensul că majorările din datele de 1 iunie 2012 și 1 decembrie 2012 (de 8% și 7,4%) se aplică la un cuantum al indemnizațiilor de bază/salariilor de bază acordate potrivit art. 1 din Legea nr. 285/2010, al căror procent de majorare a avut în vedere și premiul anual pentru anul 2011, neputându-se adăuga un procent suplimentar de 8,33%, și, în consecință, în patrimoniul salariatului nu mai există un drept de creanță, scadent lunar și nerecuperat.

28. *Intimata-reclamantă* a reiterat aspectele de fond care vizează dreptul solicitat, apreciind că sumele cu destinație de premii anuale nu au fost și nu puteau fi incluse în salariul de bază stabilit pentru luna ianuarie a anului 2011.

29. Raportat la statuările din Decizia nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, a susținut că dispozițiile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 care prevăd majorarea în două etape a cuantumului brut al salariilor de bază trebuie interpretate în sensul că majorările din datele de 1 iunie 2012 și 1 decembrie 2012 de 8% și, respectiv, de 7,4% se aplică la un cuantum al indemnizației/salariului de bază care nu include premiul anual sub forma unui procent suplimentar de 8,33%.

V. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

30. Completul de judecată al Curții de Apel Bacău — Secția I civilă a arătat că, deși la prima vedere acțiunea reclamantei tinde la „răsturnarea” celor stabilite de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia pronunțată în interesul legii nr. 21/2013, în realitate problematica supusă dezbaterii este cu totul alta.

31. Tocmai plecând de la statuarea instanței supreme în sensul că premiul anual pentru anul 2010 a fost inclus în majorările salariale stabilite pentru anul 2011, nemaiputând fi acordat în forma supusă vechii reglementări, reclamanta înțelege să solicite plata sumelor de bani de care este lipsită lunar ca urmare a faptului că nu s-a acoperit integral diminuarea salariului de 25%.

32. Astfel, prin includerea premiului anual în majorările salariale stabilite pentru anul 2011 rezultă (nemaiputându-se face abstracție de calculul matematic de $100\% : 12 = 8,33\%$) că la sfârșitul anului 2011 reclamanta avea în plată un salariu lunar care cuprindea și 8,33% din suma care fusese premiu anual aferent anului 2010.

33. În acest punct al analizei trebuie învederat scopul pentru care a fost edictată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012, și anume pentru recuperarea reducerilor salariale (așa cum, de altfel, a și fost intitulată: „privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea reducerilor salariale”).

34. Astfel, majorările de 8% și 7,4% din 1 iunie 2012 și 1 decembrie 2012 în mod necesar trebuiau să acopere total reducerile salariale din 2010.

35. Însă, aceste majorări, aplicându-se la un salariu deja majorat cu 8,33%, era necesar să conducă, în fapt, la un cuantum al salariului de bază începând cu 1 decembrie 2012 superior celui avut în iunie 2010 (anterior intrării în vigoare a Legii nr. 118/2010), întrucât nicio normă legală nu a prevăzut

„extragerea” din calculul matematic a sumei aferente premiului anual — care s-a regăsit în 2011 în salariul lunar al reclamantei.

36. Dacă, în realitate, s-a revenit în plată la salariul avut în iunie 2010 rezultă că, într-adevăr, nu s-a recuperat integral reducerea salarială. De remarcat că nu s-au avut în vedere la calcul eventualele majorări salariale acordate între iunie 2010—decembrie 2012 ca urmare a intervenirii altor situații (spre exemplu, trecerea într-o altă tranșă de vechime, plata unor titluri executorii sau alte asemenea creșteri salariale).

37. În consecință, Curtea de Apel Bacău a apreciat că ambele întrebări au un răspuns afirmativ.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

38. În urma solicitării adresate de către Înalta Curte de Casație și Justiție, instanțele naționale au înaintat hotărâri judecătorești care prezintă relevanță pentru problema de drept în discuție.

39. Astfel, soluțiile pronunțate pe fond în ultimă instanță de instanțele de judecată de la nivelul curților de apel Pitești, Iași, Galați, Craiova, Constanța, Oradea, Cluj, Brașov, București, Alba Iulia, Ploiești, Suceava, Târgu Mureș și Timișoara au fost de respingere a acțiunilor, în principal utilizându-se următoarele argumente:

— nu se poate face o altă verificare a modalității includerii premiului în majorările salariale acordate în anul următor, față de interpretarea dată acestei cuprinderi în contenciosul constituțional și de către instanța interpretativă în sensul că ele se includ și nu se acordă distinct (Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Alba Iulia);

— majorarea salarială din anul 2011, rezultată ca urmare a includerii premiului anual din 2010 în salariul/solda/indemnizația de bază, este acordată și în continuare, dovadă că de la 1 ianuarie 2012 a rămas în plată același nivel al retribuției, în condițiile în care legiuitorul a ales să nu acorde niciun premiu anual pe anul 2011, situație care a continuat și în anii următori (Curtea de Apel București);

— majorarea de 15% acordată prin Legea nr. 285/2010 reprezintă ea însăși o dublă reparație: în procent de 6,67% se recuperează parte din diminuarea salarială de 25% dispusă prin Legea nr. 118/2010, iar în procent de 8,33% cuprinde cel de-al treisprezecelea salariu acordat, fără discriminare, tuturor salariaților. La adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2012 dreptul la premiul anual fiind abrogat, menținerea în plată a majorării de 15% a presupus recuperarea în întregime a acestui procent din diminuarea inițială de 25% (Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Suceava);

— premiul anual a fost inclus în majorările salariale stabilite pentru anul 2011, deci, de aceea nu se mai acordă. Dreptul ca atare a fost folosit pentru acordarea procentului de 15%, iar prin utilizarea acestor sume nu avea cum să rezulte o mărire efectivă de salariu, ci doar o reîntregire a acestuia cu o parte din sumele cu care fusese diminuat în 2010, fiind dreptul suveran al statului, prin puterea legislativă, de a acorda sau nu bugetarilor anumite premii sau sume suplimentare și forma sub care le acordă (Curtea de Apel Ploiești);

— Legea nr. 285/2010 se referă la o schimbare a destinației fondurilor bugetare, în sensul că, în alocarea resurselor bugetare aferente salarizării, sumele corespunzătoare premiului anual pentru 2010 au fost repartizate majorărilor salariale stipulate la art. 1 din Legea nr. 285/2010; caracterul obligatoriu al Deciziei în interesul legii nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție împiedică orice interpretare de natură a conduce la un cumul aritmetic format din 15% (prevăzut de art. 1 din Legea nr. 285/2010) plus 8,33% prin aplicarea procentuală a sumei corespunzătoare premiului anual la salariul lunar. În acest sens, nu poate opera o confuzie între noțiunile de „inclus” și „adăugat”, iar din interpretarea dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 — așa cum a fost realizată de Înalta Curte de Casație și Justiție — rezultă că respectiva sumă a fost înglobată în cadrul majorării salariale de 15% prevăzute de art. 1 alin. (1) din Legea nr. 285/2010, fără a exista vreun temei pentru stabilirea unui drept distinct și individual salarial peste majorarea expresă legală (Curtea de Apel Iași);

— raționamentul salariului de bază care se vrea împărțit la 12 luni, procentul obținut urmând să fie calculat la salariul brut din luna octombrie 2010, nu are suport legal, raportându-se la o speculație cu care instanța nu are legitimitatea de a substitui voința legiuitorului. Faptul că de această majorare beneficiază în mod egal toți salariații bugetari reflectă intenția legiuitorului de a asigura tuturor un tratament egal prin eliminarea, începând cu 2011, a premiului anual (Curtea de Apel Craiova);

— în fine, s-a apreciat că modalitatea concretă prin care premiile anuale au fost incluse în majorările pe anul 2011 nu mai poate fi pusă în discuție, fiind prezumată legal plata creanței aferente anului 2010 prin simpla achitare a salariilor de bază majorate cu 15% în cursul anului următor, conform Legii nr. 285/2010. Instanțele au considerat că nu au competența să cenzureze modalitatea tehnică în care actul normativ reglementează procedura de eșalonare și plată a obligației pecuniare în litigiu și că trebuie să ia act de opțiunea legiuitorului și să îi asigure aplicarea, obligația de plată a acestui drept salarial fiind îndeplinită *ex lege* (Curtea de Apel Timișoara).

40. La nivelul Curții de Apel Bacău a fost identificată practica judiciară a Tribunalului Bacău prin care s-a statuat că nu au fost respectate prevederile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012, întrucât nu s-a realizat recuperarea totală a diminuării cu 25% a salariului. Hotărârile transmise, prin care s-au admis acțiunile reclamanților, nu au un caracter definitiv, fiind în curs de judecată în apel, în parte suspendate până la soluționarea prezentei sesizări, Curtea de Apel Bacău fiind instanța de trimitere.

41. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 197/C/213/III-5/2017 din 2 martie 2017, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

42. Dispozițiile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 au făcut obiectul a numeroase decizii pronunțate de Curtea Constituțională, prin care au fost respinse excepțiile de neconstituționalitate (de exemplu: Decizia nr. 522 din 7 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 631 din 19 august 2015; Decizia nr. 416 din 28 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 31 iulie 2015; Decizia nr. 642 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 87 din 5 februarie 2016; Decizia nr. 145 din 12 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 297 din 30 aprilie 2015), însă această jurisprudență nu este relevantă în cauza pendinte întrucât excepțiile de neconstituționalitate au vizat legile anuale de salarizare a personalului plătit din fonduri publice, prin raportare la situația particulară a personalului didactic, astfel cum rezultă din aplicarea, în ceea ce privește această categorie socioprofesională, a Legii nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ, cu modificările ulterioare, Curtea Constituțională reținând că legea a fost adoptată pentru a realiza unificarea salarizării unei categorii profesionale, normele criticate dând expresie unei măsuri de politică bugetară și urmărind să elimine inechitatea în stabilirea salariilor din sistemul național de învățământ.

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

43. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă.

IX. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

44. *Art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012* privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea

reducerilor salariale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2012, cu modificările ulterioare:

„Art. 1. — (1) Cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează în două etape, astfel:

a) cu 8%, începând cu data de 1 iunie 2012, față de nivelul acordat pentru luna mai 2012;

b) cu 7,4%, începând cu data de 1 decembrie 2012, față de nivelul acordat pentru luna noiembrie 2012.”

45. În legătură cu această chestiune, prezintă relevanță și următoarele:

Art. 1 alin. (1) din Legea nr. 285 din 28 decembrie 2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice: „Începând cu 1 ianuarie 2011, cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare, astfel cum au fost acordate personalului plătit din fonduri publice pentru luna octombrie 2010, se majorează cu 15%.”

Decizia nr. 21/2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, conform căreia „în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, premiul pentru anul 2010, prevăzut de art. 25 din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, a fost inclus în majorările salariale stabilite pentru anul 2011, potrivit dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 285/2010, nemaiputând fi acordat în forma supusă vechii reglementări”.

Art. 1 alin. (1) din Legea nr. 118 din 30 iunie 2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare: „Cuantumul brut al salariilor/soldelor/indemnizațiilor lunare de încadrare, inclusiv sporuri, indemnizații și alte drepturi salariale, precum și alte drepturi în lei sau în valută, stabilite în conformitate cu prevederile Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, se diminuează cu 25%.”

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

46. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori, punctele de vedere formulate de către părți și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

47. În privința regularității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată;

— cauza să fie soluționată în ultimă instanță;

— cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

— ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

— chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

48. Procedând la analiza asupra admisibilității sesizării, se constată că primele trei condiții sunt îndeplinite, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată de un complet al Curții de Apel Bacău, investit în ultimă instanță cu soluționarea unui conflict de muncă, potrivit dispozițiilor art. 208 raportat la art. 214 din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 96 pct. 2 și art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

49. Astfel, Curtea de Apel Bacău este legal investită cu soluționarea unui apel într-o cauză în care se solicită acordarea unor drepturi salariale rezultate dintr-o incorectă interpretare și aplicare de către angajator a dispozițiilor din materia salarizării personalului bugetar.

50. Cerința noutății chestiunii de drept supuse interpretării este îndeplinită atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementări nou-intrate în vigoare, iar instanțele nu i-au dat încă o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial ori dacă se impun anumite clarificări, într-un context legislativ nou sau modificat față de unul anterior, de natură să impună reevaluarea sau reinterpretarea normei de drept analizate.

51. Potrivit jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, în situația în care există un număr semnificativ de hotărâri judecătorești care să fi soluționat diferit, în mod constant, o problemă de drept, într-o perioadă de timp îndelungată, mecanismul legal de unificare a practicii judiciare este cel cu funcție de reglare — recursul în interesul legii, iar nu hotărârea prealabilă.

52. În cazul de față, examenul jurisprudențial efectuat a relevat că practica cvasiunanimă de dată recentă a instanțelor este aceea a respingerii acțiunilor, cu excepția celor aflate pe rolul instanței de trimitere în faza apelului, care au primit în primă instanță o soluție contrară, aceea de admitere.

53. Așa fiind, condiția noutății se verifică, devenind actuală cerința dezlegării modului de interpretare și de aplicare a normei de drept respective, existând posibilitatea menținerii, în apel, a soluțiilor de admitere a acțiunii, contrare practicii celorlalte instanțe.

54. În ceea ce privește cerințele ca soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat, se rețin următoarele:

55. Litigiile ce fac obiectul sesizării sunt comune personalului plătit din fonduri publice (cărui i se aplică, în materia salarizării, Legea-cadru nr. 284/2010 și legile anuale de salarizare, începând cu Legea nr. 285/2010 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012) și au directă legătură cu dreptul recunoscut personalului bugetar, în legislația anterioară adoptării acestor legi, la acordarea unui premiu anual echivalent cu un salariu brut lunar.

56. Anterior lunii decembrie 2010 a fost în vigoare art. 25 din Legea-cadru nr. 330/2009, care institua acest premiu anual (denumit și cel de-al treisprezecelea salariu) proporțional cu timpul lucrat în anul respectiv, scadent în luna ianuarie a anului următor și calculat în raport cu media salariilor de bază sau a indemnizațiilor de încadrare.

57. În perioada de aplicare a Legii-cadru nr. 330/2009 a fost adoptată Legea nr. 118/2010 prin care s-a decis reducerea cu 25% a salariilor angajaților din sectorul public.

58. La data de 28 decembrie 2010, s-a publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Legea-cadru nr. 284/2010 care a abrogat expres Legea-cadru nr. 330/2009 (intrând în vigoare de la 31 decembrie 2010). La aceeași dată, 28 decembrie 2010, a fost publicată și Legea nr. 285/2010, legea anuală de salarizare pentru anul 2011.

59. După abrogarea Legii-cadru nr. 330/2009 prin Legea-cadru nr. 284/2010 (care nu mai prevedea acordarea unui premiu anual), salariile au revenit la cuantumul anterior diminuării, în două etape.

60. În prima etapă, Legea nr. 285/2010 a prevăzut o majorare cu 15% a cuantumului brut al salariilor de bază/indemnizațiilor de încadrare, al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, față de luna octombrie 2010, ținându-se seama de gradul sau treapta profesională, vechimea în muncă, vechimea în funcție sau, după caz, în specialitate, dobândite în condițiile legii până la 31 decembrie 2010.

61. Ulterior, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012, cuantumului brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficia personalul plătit din fonduri publice s-a majorat în două trepte, astfel: cu 8%, începând cu data de 1 iunie 2012, față de nivelul acordat pentru luna mai 2012; cu 7,4%, începând cu data de 1 decembrie 2012, față de nivelul acordat pentru luna noiembrie 2012.

62. Potrivit art. 8 din Legea nr. 285/2010, sumele corespunzătoare premiului anual pentru anul 2010 nu se mai acordă începând cu luna ianuarie 2011, acestea fiind avute în vedere *la stabilirea majorărilor salariale ce se acordă în anul 2011 personalului din sectorul bugetar*.

63. Art. 8 a fost interpretat în contenciosul constituțional prin Decizia Curții Constituționale nr. 115 din 9 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 230 din 5 aprilie 2012, și Decizia Curții Constituționale nr. 257 din 20 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 16 mai 2012, și, ca urmare a acestei interpretări, în procesul de unificare a practicii judiciare, prin Decizia nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, care a ținut cont de statuările Curții Constituționale, în sensul că dreptul la acordarea premiului anual pe anul 2010 nu a fost înlăturat prin abrogarea art. 25 din Legea-cadru nr. 330/2009, ci reprezintă în continuare o creanță certă, lichidă și exigibilă a angajatului asupra angajatorului său, modificată fiind, în concret, numai modalitatea de acordare, și anume, eșalonat și succesiv, în cursul anului 2011, respectiv prin creșterea, în mod corespunzător, a cuantumului salariului/ soldei/indemnizației de bază.

64. În Decizia în interesul legii nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a arătat că, odată ce Curtea Constituțională a statuat asupra modalității în care subzistă dreptul de creanță al angajatului în cadrul raportului juridic cu angajatorul, pe de o parte, acest drept nu mai poate fi acordat în forma anterioară prevăzută de art. 25 din Legea-cadru nr. 330/2009 (acesta fiind obiectul practicii neunitare în litigiile care au stat la originea promovării recursului în interesul legii), iar, pe de altă parte, nici nu se poate analiza includerea premiului în majorările salariale prevăzute de art. 1 din Legea nr. 285/2010, ca argument de menținere a dreptului la plata premiului în forma anterioară, întrucât ar contraveni celor stipulate cu forță obligatorie de Curtea Constituțională. Prin modificarea formei de executare a obligației de plată a premiului anual, legiuitorul a acționat în limitele marjei de intervenție recunoscute în domeniul politicii salariale, neexistând o încălcare a dreptului de proprietate privată al personalului plătit din fonduri publice asupra acestei creanțe de natură salarială.

65. Concluzia cuprinsă în considerentele deciziei în interesul legii este aceea că premiul anual aferent anului 2010, reglementat inițial prin art. 25 din Legea-cadru nr. 330/2009, a fost inclus, potrivit art. 8 din Legea nr. 285/2010, de către legiuitor, în noua reglementare salarială, în majorarea salarială stabilită prin art. 1 din Legea nr. 285/2010. În consecință, acesta nu mai poate fi acordat în forma supusă vechii reglementări.

66. Invocând considerentele deciziei sus-menționate și expunerea de motive a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2012 (care se referă la recuperarea totală a diminuării produse prin aplicarea Legii nr. 118/2010, fără vreo trimitere la includerea premiului anual), titularii acțiunilor au apreciat că premiul anual nu a fost inclus efectiv, ci doar declarativ, în salariul lunar plătit în anul 2011, întrucât o acordare efectivă ar fi presupus ca la majorarea de 15% prevăzută de art. 1 din Legea nr. 285/2010 să se adauge și o creștere de 8,33% (corespunzătoare fracțiunii de 1/12 din premiul anual), și au solicitat plata acestei diferențe procentuale de drepturi salariale din 2011 la zi.

67. La rândul lor, angajatorii și ordonatorii de credite au susținut că din considerentele Deciziei în interesul legii nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu rezultă că dreptul la premiul anual trebuie acordat începând cu anul 2011 sub forma unei majorări salariale lunare de 8,33%, modalitatea de calcul susținută de reclamantii în sensul acordării acestei diferențe fiind lipsită de suport legal.

68. În acest context, un prim aspect de analizat este cel al identificării chestiunii de drept ce se solicită a fi dezlegată. Apoi se impune a se verifica legătura cu cauza a acestei chestiuni.

69. Este de observat, în primul rând, că Decizia în interesul legii nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție a unificat acea

categoria de litigii ce aveau ca obiect plata premiului anual aferent anului 2010 și scadent în luna ianuarie 2011. În acest sens s-a stipulat faptul că, potrivit statuărilor Curții Constituționale care sunt obligatorii în măsura în care conțin o interpretare în conformitate cu norma constituțională a dispoziției legale, art. 8 din Legea nr. 285/2010 se interpretează în sensul că premiul anual a fost inclus în aceste majorări, fiind acordat eșalonat și succesiv, în cursul anului 2011, prin creșterea, în mod corespunzător, a cuantumului salariului/soldei/indemnizației de bază, și nu mai poate fi acordat în forma supusă vechii reglementări.

70. Pornind de la acest considerent al Deciziei în interesul legii nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, se solicită în cauză a se aprecia dacă etapa a doua a majorărilor salariale reglementată de art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 (menită a recupera integral diminuarea de 25% produsă prin Legea nr. 118/2010) se aplică asupra unui quantum salarial ce fusese majorat cu 15% prin includerea fracțiunii lunare din premiul anual, de 8,33%. Dacă da, ar însemna că scopul avut în vedere de legiuitor, respectiv recuperarea totală a diminuării de 25% prevăzute de Legea nr. 118/2010, nu a fost atins, lipsind chiar procentul de 8,33% din totalul de recuperat, ce fusese alocat nu recuperării în sine a pierderii salariale anterioare, ci premiului anual.

71. Se observă astfel că ceea ce se solicită a se dezlega nu este o problemă ce ține de interpretarea dispozițiilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 relativ la procentele de majorare salarială prevăzute de acest act normativ, cum a susținut instanța de trimitere, ci se referă la baza de calcul la care se aplică aceste procente, respectiv dacă nivelul salariului acordat pentru luna mai 2012 a fost corect stabilit prin aplicarea procentului de 15% prevăzut de art. 1 din Legea nr. 285/2010 pentru prima etapă de majorare ori se impunea adăugarea a încă unui procent de 8,33%, în aplicarea art. 8 din Legea nr. 285/2010, reprezentând fracțiunea lunară din premiul anual.

72. Or, interpretarea art. 8 din Legea nr. 285/2010 a constituit deja obiect al procedurii de unificare prin Decizia nr. 21/2013 a

Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, decizie ce se opune cu autoritate de lucru interpretat oricărei alte soluții care ar cenzura modalitatea concretă în care legiuitorul a valorificat premiul anual, instituind o prezumție cu privire la includerea lui în majorările acordate prin art. 1 din Legea nr. 285/2010. În acest sens, în considerentele menționatei decizii s-a reținut faptul că nu se poate analiza includerea premiului în majorările salariale prevăzute de art. 1 din Legea nr. 285/2010, ca argument de menținere a dreptului la plata premiului în forma anterioară (reclamantii susținând atunci, ca și în prezent, că nu există o majorare efectivă, corespunzătoare procentajului lunar din premiu), întrucât ar contraveni celor stipulate cu forță obligatorie de Curtea Constituțională.

73. De altfel, aspectul dedus judecății în prezenta sesizare, respectiv interpretarea dispozițiilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 privind aplicarea procentelor de majorare în a doua etapă a recuperării diminuărilor salariale, nici nu este relevant în soluționarea cauzei, în condițiile în care dezlegarea chestiunii de drept nu depinde de norma indicată de instanță, ci de interpretarea art. 1 și art. 8 din Legea nr. 285/2010, ce reprezintă baza de calcul al acestor majorări, supusă deja unui proces de unificare.

74. Independent de faptul că litigiul în care s-a formulat sesizarea întemeiată pe dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2012 are, formal, un obiect distinct de cel care a generat practica neunitară asupra căreia s-a pronunțat Decizia nr. 21/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, interpretarea dată prin această din urmă decizie art. 8 din Legea nr. 285/2010 lămurește aspecte care vizează inclusiv baza de calcul pentru etapa a doua a majorărilor și, implicit, situația premiului anual, așa încât aspectul dedus analizei în prezenta cauză nu poate fi considerat că ar îndeplini condiția de admisibilitate referitoare la existența unei chestiuni de drept reale de a cărei dezlegare depinde soluționarea cauzei.

75. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.496/91/2015 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„Dispozițiile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea reducerilor salariale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2012, cu modificările ulterioare, care prevăd majorarea în două etape a cuantumului brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, față de statuările din Decizia nr. 21 din 18 noiembrie 2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, trebuie interpretate în sensul că majorările din datele de 1 iunie 2012 și 1 decembrie 2012 (de 8% și 7,4%) se aplică la un quantum al indemnizației de bază/salariilor de bază care include premiul anual sub forma unui procent de 8,33%?”

În cazul în care răspunsul este afirmativ, rezultă că prin acordarea majorărilor prevăzute de art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012 nu s-a realizat pe deplin scopul avut în vedere de legiuitor, respectiv recuperarea totală a diminuării de 25% prevăzute de Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare, astfel că în patrimoniul reclamantei există în continuare un drept de creanță, scadent lunar și nerecuperat?”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 29 mai 2017.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

★

RECTIFICĂRI

În cuprinsul Decretului nr. 608/2017 pentru numirea Guvernului României, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 497 din 29 iunie 2017, se face următoarea rectificare:

— în articolul unic, la poziția 20, în loc de: „20. *Lucian Puiu Georgescu* — *ministrul cercetării și inovării*” se va citi: „20. *Puiu-Lucian Georgescu* — *ministrul cercetării și inovării*”.

★

În cuprinsul Ordinului ministrului justiției nr. 1.619/C/2017 privind modificarea și completarea Regulamentului pentru organizarea și desfășurarea examenului de definitivare și a concursului de admitere în funcția de notar public, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1.494/C/2014, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 484 din 27 iunie 2017, se fac următoarele rectificări:

— la anexa nr. 16 (anexa nr. 14 la regulamentul), lit. C, coloana „Specialitate”, în loc de: „*Neurochirurgie*” se va citi: „*Neurologie*”;

— la anexa nr. 17 (anexa nr. 15 la regulamentul), în loc de: „*Dr. .../Parafa medicului ...*” se va citi: „*Parafa psihologului ...*”.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 056720